

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 22.— P

Félévre .. 11.— P

Negyedévre 6.— P

Intézmények, vállalatok és kereskedelmi cégeknek évi 40.— P

A hirdetési díj mm-ként 50 fillér és előre fizetendő. Szöveg közt ennek duplája.

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

A „KORCSMÁROS” ROVATTAL

Szerkesztőség
és kiadóhivatal
B U D A P E S T
VI., CSENGERY-U. 51
I. emelet, 7. ajtó
TELEFON: 118-898

Magyar kir. postatakaréptári csekk-számlaszám: 38.990

Lapmegjelenés:
minden hónap
1-én és 15-én

A FOGADÓS-, VENDÉGLŐS-, KORCSMÁROS- ÉS KÁVÉIPAR, IDEGENFORGALMI ÉS BORGAZDASÁGI ÉRDEKEKET KÉPVISELŐ LAP
A MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK ORSZÁGOS SZÜVETSÉGE, A VASÚTI VENDÉGLŐSÖK, A BUDAPESTI
KORCSMÁROSOK SZAKOSZTÁLYA ÉS A BOR-, SÖR- ÉS ITALMÉRŐK ORSZÁGOS IPARTÁRSULATA HIVATALOS KÖZLÖNYE

A borkereskedők, vendéglősök és korcsmárosok borszakmai kiképzése*)

Irta: S. Pálkás Gyula

ny. m. kir. kísérletügyi főadjunktus.

I.

Nem tudom, hogy Aristoteles, vagy valamelyik másik görög böles mondotta-e, mikor a különféle művészetekről volt szó, hogy a szobrászat nagyon könnyű mesterség, mert csak elő kell venni egy nagy márványtömböt és véssével, kalapáccsal le kell belőle faragni a fölösleges márványt és már készen is van a szobor. Nagyon sokan meg azt gondolják, hogy a borkereskedők és a bormérők mestersége is fölöttébb egyszerű, mert csak meg kell venni a hordó bort és máris ki lehet icével mérésikélni és kész a borüzlet, a korcsma.

Nohát, ennyire mégsem ilyen egyszerű a dolog, mert amiként a szobrásznak is kell művészi érzékének lennie, hogy épkezláb szobor lehessen az alak-talan márványból, azonképpen a borkereskedőnek, vendéglősnek és korcsmárosnak is értenie kell a bor kezeléséhez, hogy az kellemes itallá váljék. A művészet nincs képesítéshez kötve, mert ahhoz csak istenadta tehetség kell tulajdonképpen, mert a művész nem lesz, hanem születik és így valaki művészeti kiképzés nélkül is lehet nagy művész: író, költő, muzsikuss, festő és szobrász, ámde a borászatról nagyon sokan azt gondolják, hogy ők született borászok s már az anyatejjel egyített szívták magukba a borkezelés tudományát. Igen bizony, a „borász lesz”, vagyis előbb tanulnia kell a mesterséget, mégpedig eléggé hosszú gyakorlati idő alatt, s még akkor sem lesz mindenkiből vérbeli borász, mert a borászat manapság már egy kicsit művészet és tudomány is.

Nálunk a borkereskedői üzlethez csak egyszerű iparengedély kell, hasonlóképpen a korcsmához is csak iparengedély és italmérési jogosultság szükséges, azonban másminemű képesítés itt sem kell. A vendéglősnek már képesí-

*) E közlemény a „Borászati Lapok”-ban jelent meg. Az érdekes és tanulságos cikket, amelynek befejező részét február 15-iki lapszámunkban fogjuk közölni, megerősíti az Országos Szövetség álláspontját, hogy a korcsmáros-ípart is képesítéshez kell kötni.

tést is előír a törvény — a segédidő 2 esztendő —, csakhogy ez a képesítés nem a borkezelésre vonatkozik, hanem általánosságban a vendéglői üzemre.

Ezekután mit láthatunk a gyakorlatban!

A borkereskedelem átállításával kapcsolatban igen sokan kaptak olyanok is iparengedélyt, akik csak úgy hallomásból konyitottak valamit a borhoz, mert a törvény vagy rendelet nem szabott meg képesítést, bár az engedélyek kiadásánál iparkodtak arra is tekintettel lenni, hogy az illetőnek van-e valamelyes gyakorlata a borkezelés terén. Így lettek azután borkereskedőkké mindenféle mászhó jói értő emberek, csak éppen a borhoz nem értettek az illetők. Nyugalmozott tisztviselők és szabad szellemi foglalkozásúak, kiszolgált hivatali altisztek, leszerelt esendő, rendőr, virágkereskedő, fűszer- és esemegeboltos, sajtüzlezes, mozdonyvezető, borbély, cipész, lakatos és egyéb iparszakmabeliek stb. Éppígy korcsmárosok is lehetnek mindezek, ha némi kis tőkájuk van a befektetésre és az üzlet továbbvitelére, vagyis alapszabán véve szabad üzleti vállalkozások ezek mert akár az utcasarki szilttőkárús is korcsmává nagyobíthatja az üzemet, vagy akár a hajdani kis szatócs is felesaphat bornyagykereskedőnek.

Elégyszer volt alkalmam tapasztalhatni kint a gyakorlati életben, hogy sok helyen milyen helytelen borászokdás folyik, mert azt hiszik, egyesek, hogy a borkezelés csak abból áll, hogy a bort néha-néha le kell fejteni. Sok helyütt penészes, dohos, aporodott levegőjű a pince, penészesek, piszkosak a hordók és egyéb pincegazdasági eszközök, sok bor elromlik a helytelen kezelés következtében és így sok hibás bor kerül forgalomba. Hány helyen lehet találni dohos, seprőzű, ecetes, tejsavas, barnatőréses, túlkéneztett, vadsavanyú, zavaros, törött stb. borokat, holott mindezek a szakszerű kezelés mellett kifogástalan borok lehettek volna De nemcsak a levegőből beszéllek, hanem akár példákkal is igazolhatom ebbeli észrevételeimet.

X. Y. bornyagykereskedőnél a zavarosan megérkező fiatal bor kezelésére nézve ajánlottam, hogy derítsék meg cerssavval és zselatinnal, elő is írtam a megfelelő adagolást. A jószándék meg volt az illetőben, azonban nagyon furesán ütött ki a dolog. Másnap el-

menyén, hát látom ám, hogy a pince-munkás nagyban gyúr valamit a lapos kármentőben s panaszkodott, hogy az a sárgás, nyúlós derítómassza nem akar feloldódni a borban, hanem esőkönnyösen a nyírfaseprőre ragad. Az történt ugyanis, hogy a cerssavat és zselatint tömény oldatban összeöntötték a kármentőben, persze, hogy az egész túrósan a nyírfaseprőre csapódott ki. Vagyis egy bornyagykereskedő pincéjében még sohasem derítették a bort s így nem is ismerhették az eljárást.

A. B. bornyagykereskedő korcsmáros-vevői panaszkodtak, hogy a tőle vásárolt bor üntéskor, fröceskészítéskor nagyon erősen habzik. Hamarosan rájöttünk a hibára, mert ott volt a bibi, hogy ő a bort cerssav nélkül szokta megderíteni, de beletett hl-kint hűsz gr-ot, a nagyon zavarosba pedig harmine gr-ot is, mert hát így hallotta még a nagyapjától.

Manapság is akadnak olyan ásatag borászok, akik a derítőanyagot nem keverik el a borban hanem óvatosan a bor tetejére rétegezik, úgy vélvén, hogy a derítőszer, mint valami selyempapiros-hártya, szétterül és leülepedése, leszállása alkalmával magával sodorja az alatta levő bor zavarosságát okozó szemeseket. Ez a maradi és hibás felfogás 100, de talán 200 esztendő, mert akkoriban voltak ilyesmi botor hiedelmek, ez a családban még úkapai örökség.

A harmadik bornyagykereskedő pedig hallott valamit harangozni a borok savtalanításáról s mivel valaki egy alkalommal hl-kint 200 gr szénsavas mésszel szépen letompította vadsavúságot ettől kezdve ő a savanyú borait egyre-másra 200 gr szénsavas mésszel savtalanította, akár kellett, akár nem kellett ilyen nagy adag. Így azután találtam a pincéjében olyan bort, amelyiknek csak 3,5 promille volt a savtartalma a túlsavtalanítás folytán. Minden volt az, csak bor nem többé. Azt ugyan említette, hogy a korcsmárosok sehogyan sem értik, hogy a tőle vásárolt borból készült fröces teljesen íztelen, lanyha, összeesik. Hogyne, ha alessen a savtartalom.

Nagyon sokan kifejezetten irtóznak a borok savtalanításától, vélvén, hogy a borknak olyannak kell lennie, ahogyan az Urísten megteremtette és panosolásnak minősítenek minden beavatkozást Isznak is, illetve mérnek is ki gyakran olyan vadsavanyú borokat, hogy az embernek hirtelenében lófoza

Kőbányai Borpincészet Rt.

Alapított 1869.

Budapest-Kőbánya, Előd-utca 8.

Telefon: 148-462, 148-461.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításán aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében ajánlatot.

nő tőle. Pedig a szakszerű savtalanítással nagyon-nagyon sok bor kellemessé itatva tehető, de az oktanul savtalanítók a poruljárások után kigyót-békat kiabálnak a savtalanítás ellen. De vannak nagyon sokan olyanok is, akik egyáltalán soha híret sem hallották, hogy a borokat savtalanítani is lehet, hanem balga megnyugvásal fogadják el, hogy hát savanyú borok is teremnek.

A negyedik borszárművező meg valahol alaposan bevásárolt erősen tejsavas bort, mert egyáltalán nem ismerte a bor ilyenü betegséget. Tájékoztatlanságában azután a savanyúságot szénsavas mésszel akarta csökkenteni, amivel csak még jobban elrontotta a borát, mert az alacsony savtartalmú borban a tejsavbaktériumok csak annál jobban fejlődhetnek.

Közgyűlések.

A Bajai Szállodások, Vendéglősök és Koresmárosok Ipartársulata múlt hó 13-án tartotta Révi Ferenc elnöke alatt évi közgyűlését. A Híszkegy elmondása után üdvözölte a Magyar Szállodások, Vendéglősök és Koresmárosok Orsz. Szövetsége társelnökét, Klöcker Rezsőt, aki az elnökséget képviselte, valamint a megjelenteket és a közgyűlést megnyitotta. — Megemlítette, hogy az ipartársulat 1907 óta folytatja működését, a múlt esztendőben csatlakozott az Országos Szövetséghez. Azután részletesen beszámolt az ipartársulat múlt évi működéséről. Az egyre jobban nehezedő viszonyok súlyos feladatok elé állítják a vendéglőipart és rámutatott a háborúokozta közellátási bajokra és vízszárazságra, de az ipartársulat mindenkor igyekezett hivatásának megfelelően és a kartársak érdekében mindent elkövetni, hogy a nehézségek elviselhetők legyenek. Hosszú küzdelem után sikerült elérni, hogy a koresmárosok tagok is megfelelő mennyiségű cukor-ellátásban részesüljenek a szeptember 15-április 15-iki időszakra. Ugyiszint a szappanellátást is sikerült némiképp megoldani. Sok kívánnivaló volna még a hús- és tüzelőanyagellátásnál, majd felhívta a kartársakat, hogy az előírt hatósági rendelkezéseket tartásuk be és a számolólap illeték felszámításánál a legszigorúbban járjanak el és személyzeteiket ellenőrizzék. Bejelentette ezután, hogy február 1-től új számolólapbélyegeket kerülnek forgalomba és ettől a naptól csak azokat szabad használni. A nagy tetszéssel fogadott beszámoló után a közgyűlés egyhangulag elfogadta az évi zárszámadást, valamint a f. é. költségelőirányzatot és a tisztikarnak a felmentvényt megadta. Ezután Révi Ferenc elnök bejelentette, hogy a tisztikar megbízása lejár, átadta az elnöki széklet Gyulai István korelnöknek az új tisztikar megválasztásáig. Titkos szavazás útján megválasztott elnökök: Révi Ferenc, elnökök: Ocsenás Sándor, Buchmann Jakab, pénztáros: Zádor Antal, jegyző: Roósz Gyula, számvizsgálók ifj. Kurta István, Kneisl János, Herman József, választmányi tagok Csankó Ferenc, Genáhl Pál, Nátz János, Gyulai István, Mausz Lőrinc, Tobler Antal, Erdélyi Ákos, Tax Imre, Foky Ferenc, Matkovics István, Gerendás László, Schmidt Ferenc, Havasréti Pál, póttagok: Bodog János, Vanesik Lőrinc, Gyílyán Pál, Magyar Sándor, Pótz István és Pestality András. Révi Ferenc ismét átvette az elnöklést és úgy a maga, valamint a tisztársai nevében köszönetet mondott az irántuk megnyilvánult bizalomért. Klöcker Rezső a Szövetség nevében üdvözli az újonnan megválasztott vezetőséget. —

A központi vezetőség fontos ügy tárgyalása miatt nem képviselhetette magát. Az újonnan választott tisztikar erőteljes támogatására szüksége van, mert csak úgy tud a nehéz feladatokkal megküdeni. Úgy tudja — a fővárost is beleértve — a husellátás nem kielégítő és ezért mindenhol a hústalan menü kiszolgálására tértek át. Azután amennyiben lehetséges a Baromfiosztótól nagyobb mennyiséget kell szorgalmazni. Részletesen foglalkozott a paprika, szappan kérdéssel, ajánlotta a heti szünnap bevezetését, majd megemlítette a számolólap illeték ügyét és megfelelő magyarázattal szolgált. A tetszéssel fogadott beszéd után a kartársak több kérdést intéztek Klöcker elnökhöz, amikre ő a szakszerű válaszokat megadta.

Révi Ferenc elnök megköszönte Klöcker Rezső értékes felvilágosító szavait és a közgyűlést bezárta.

A Magyar Szállodások, Vendéglősök és Koresmárosok Zombor és Vidéke Szakcsoporthja, amelyhez a kulai, hód-sági, újberzsi, apatini és topolyai járás vendéglőiparosai tartoznak, január 25-én tartotta rendes évi közgyűlését. Hartmann Jakab, a szakcsoporth elnöke a mintegy 350 tag jelenlétében, a Híszkegy elmondása után a közgyűlést megnyitotta, majd megállapította, hogy 107 meghatalmazással ellátott kiküldött megbízólevél leadta. Szivélyes szavakkal üdvözölte az Orsz. Szövetség részéről megjelent Reif János ü. elnök, Hartmann Ferenc és Klöcker Rezső t. elnökök, Ehrenberger Mihály in. biz. tagot és Pósfay Gyula titkár. Ezután Rédey Tibor olvasta fel a szakcsoporth múlt évi működéséről szóló jelentését, amelyet Hartmann elnök német nyelven is ismertett. A zárszámadások és a számvizsgálóbizottság jelentését a közgyűlés egyhangulag tudomásul vette, majd bemutatásra került a f. é. költségelőirányzat, amely szerint a választmány az eddigi tagdíjakat, a változott viszonyokra való tekintettel, a szakcsoporth pénzügyi megalapozása érdekében, póltékolta. Az előirányzathoz a közgyűlés hozzájárult. Rédey Tibor azután bejelentette, hogy a zentai szakcsoporth, amely a közgyűlésen három taggal képviselteti magát, üdvözli és bejelentette, hogy a szakcsoporthoz csatlakozik. (Lelkes éljen.) Bejelenté még, hogy a szakcsoporth a központiól megbízást kapott, hogy az öbességi járás kartársait is szervezze be. Végül még felemlítette, hogy a szabályi és titeli járásk kartársainak megkezdett szervezkedésének folytatása tárgyában, valamint az újdíki járási kartársak szervezetbe való tömörítése végett rövidesen megkezdődnek a tárgyalások. Hartmann Ferenc központi társelnök ezután kimerítő magyarázatot tartott a borárkérdésről, változta a központiának az ebben az irányban való tevékenységét, majd a számolólap illeték rendletnek a gyakorlatban mutatkozó nehézségeire mutatótt rá, bejelentette, hogy a közeljövőben a koresmárosiparosokra valamint olyan üzletekre, amelyek itálárusítással foglalkoznak, kiterjesztik a vendéglősökre érvényes skáláris számolólap illetéket. A közgyűlés az előadást nagy helyesléssel fogadta. —

Reif János ü. elnök a Szövetség nevében megköszönte az üdvözlést és megállapította, hogy a szakcsoporth munkássága példaadó, adminisztrációja mintaszerű és arról tanusodik, hogy a vezetőség minden áldozatot neghoz, hogy a kartársak érdekeit minden vonalon megvédje. Rátért azután az időszaki szakmai kérdésekre s különösen kiemelte a zenejogdíj ügyét és felhívta a kartársakat, hogy a jogdíj emelése miatt mindaddig senkivel se tárgyal-

janak, amíg erre nézve a központiól értesítés nem érkezik. Ha pedig a kartársak a jogdíjat a Zeneszerző Szövetségnek be akarják küldeni, úgy a múlt évi összegnél nagyobb jogdíjat ne küldjenek be. Röviden ismertette az adóügyeket, az OTI járuléki kérdését és az alkalmazottak nyugtáitellék ügyét, amely a folyó évben már külön nem fizetendő, mert az alk. kereseti adó pótlékában bentfoglaltatik. Felhívta a koresmárosipar rendezetlenségét és szakmai szempontból feltétlen szükséges, hogy a koresmárosipar is képesítéshez költessék. Végül megemlítette, hogy a visszafoglalt Bácskában az italmérsi engedélyeknek nagy része még nem került kiadásra, szükségesnek látta, hogy ebben a kérdésben az illetékes minisztériumban tájékozódjék. Ismertette az ott kapott felvilágosításokat és arról is értesítette a közgyűlést, hogy a minisztériumban ezeket a kérdéseket jóindulatulag kezelik, de arra való tekintettel, hogy a jogszárv és a magyar italmérsi törvény között lényeges eltérés van, a magyar törvény értelmében majdnem mindenhol apasztani kell az üzletek számát, már ez is hozzájárul ahhoz, hogy a kervevények gyorsabb elintézése nem oly könnyű, de ezenfelül Bácska hadizóna, ami azt jelenti, hogy a katonai szempontokra is figyelemmel kell lenni. A napokban az újdíki kervevény nyerne elintézt. Majd további összetartásra buzdította a kartársakat. Az éljenzéssel fogadott beszéd után Hartmann Jakab elnök javasolta, hogy a közgyűlés indítványképp fogadja el azt a javaslatot, hogy felir a kereskedelmi és közlekedésiügyi minisztériumhoz a koresmárosipar képesítéshez való költése érdekében, Rédey Tibor titkár ezután egy helyi ügyben beérkezett indítványt ismertett, amelynek beküldője több ipari ügyben naiv tanácsokká szolgált. Ezután elnök megköszönte a központi kiküldöttnek szives megjelentését és értékes előadásait és a közgyűlést berekesztette.

Az Országos Szövetség Szobi Járs Vendéglősök és Koresmárosok Szakcsoporthja január 27-én tartotta évi közgyűlését Nagymaroson Lacuska Titusz vezetésével. A szép számban megjelent kartársak üdvözlése, valamint a Híszkegy elmondása után elnök beszámolt a szakcsoporth elmúlt évi működéséről. Örömmel említi meg, hogy mióta a járás vendéglőiparosai szervezetbe tömörültek, sikerült a kartársaknak több olyan fájó panaszát megszüntetni, amiről előbb álmolni sem mertek. Rend van most a cukorkiosztásnál és mindenkor idejében gondoskodás történt, hogy a tényleges szükséglet kielégítést nyerjen. A rendlettel előírt árjegyzékkel a járás kartársai idejében el lettek látva és itt meg kell említenie, hogy volt néhány kartárs, akik az árjegyzékre „nem reflektáltak”, tudomásunk szerint ezek ellen a hatóság, az árjegyzék ki nem függéséért miatt eljárást indított. Az elnökség természetesen az ilyen renitenskedő kartársak ebben az ügyben segítségére nem lesz. Bejelentette, hogy a vendéglősiparosoknak sikerült szappant kiutaltatni, ami rövidesen elosztásra kerül. Bejelentette, hogy a főbírói hivatal arra való tekintettel, hogy a járás több visszacsatolt községgel szaporodott, a pontos iparajstrolon felfektetését rendelte el. Beszámolt arról, hogy mint az Országos Szövetség intézőbizottsági tagja, a központi munkásságában mindenkor részt vett és ismertette azokat az ügyeket, amelyek ott tárgyaltattak. Több járási ügyről való beszámolás után a maga részéről, korára való hivatkozással, bejelentette lemondását és utód-

ként ajánlotta *Grees* Mihály kartársat. Az elnök előadását tetszéssel fogadta a közgyűlés és az elnöki székét elhagyta. *Pösfay* Gyula titkár átvette az elnöklést és arra való tekintettel, hogy a közgyűlést az elnöki lemondás váratlanul érte és mindjárt utódot ajánlott, felkérte *Grees* Mihály alelnököt, hogy közölje álláspontját. *Grees* Mihály kijelentette, hogy az elnöki lemondást nem tartja indokoltnak, a maga részéről ragaszkodik ahhoz, hogy *Lacuszka T.* maradjon továbbra is elnöke a szakcsoportnak, a közgyűlés ugyanez nem fogadta el a lemondását. S midőn *Lacuszka* visszazárta, a kartársak egyhangú állásfoglalással kérték az elnökségről való lemondásának visszavonására. E spontán bizalomnyilvánítás előtt meghajolva, *Lacuszka T.* lemondását visszavonta, de arra kérte a kartársakat, hogy továbbra még erősebben támogassa a csoport vezetőségét működésében. Neki az álláspontja: ki nincs velünk, az ellenünk van s már most is bejelenti, hogy az a néhány kartárs, akik a csoport vezetőségének törekvését, hogy az iparban fizetéseges üzletvitel legyen, a törvények és rendeletek maradéktalanul be is tartassanak, figyelemben nem akarják venni és külön utakon kívánják járni, a becsület és a tisztesség útjára fogja szorítani, mert csak erélyes eszközökkel lehet a szakmában a rendet fenntartani. *Papp* István bemutatta a pénztárijelentést, zárszámadást s a költségelőirányzatot, amit a közgyűlés a számvizsgálóbizottság javaslatára egyhangúlag helybenhagyott és a tisztikárnak a felmentvényt megadta. *Libertiny* Zoltánné, valamint *Hondl* Imre sémlezték a penzióüzletheiknek osztályba való sorolását, panaszuk orvoslására a közp. titkár a felvilágosítást megadta. *Holszág* Mátyás kívánatosnak tartaná, ha az Országos Szövetség a termelői és borkereskedői borvételnél a kimerési árkalkulációnál előálló differencia kiküszöbölése miatt a közellátási minisztériumban a legsürgősebben járjon el. *Pösfay* Gyula közp. titkár közölte, hogy e tárgyban a Szövetség és a többi szakmai alakulatok illetékes helyen már tárgyalást folytatnak, reméli, hogy ehen a kérdésben is hamarosan sikerülni fog oly megoldást találni, amely ezt a jogos panaszt kiküszöböli. Ezután ismertette a zeneszerzői jogdíjak miatt megindított akciót, a számolólap illeték rendeletét és felhívta a kartársakat e rendeletek leg rigorózusabban végrehajtására, figyelmeztette, hogy február elsejétől új számolólap illetékbellyegek kerülnek forgalomba és erre a célra csak azokat szabad felhasználni. Miután többen sémlezték, hogy a forgalmiadó ellenőrök, akik előzőleg a f.é. forgalmiadó-átalány megállapítása végett már az adóalapot felvették. Szilveszter napján este üzletről-üzletre jártak és felírták, hogy milyen árban szolgáltatják ki az italt, közölte, hogy ilyen panasz eddig a központoz nem érkezett, de érdeklődni fog: milyen rendelkezés alapján és mi célból történt ez az árszemele. Végül elnök megköszönte a kartársaknak és a szövetségi titkár megjelenését, a közgyűlést bezárta.

A Pestújhelyi Vendéglősök és Kereskedők Egyesülete február hó 4-én rendkívüli közgyűlést tart. Az elnökség felkéri a tagokat, hogy a közgyűlésen pontosan és teljes számban jelenjenek meg.

Az Országos Szövetség Nógrádjárásí Vendéglősök és Kereskedők Szakcsoportja február 10-én, d. e. 10 órakor Nógrádverőcén az Orthoffer-féle vendéglő külön termében tartja évi közgyűlést. A közgyűlésen az Orsz. Szövetség is képviselteti magát.

A BOR-, SÖR- ÉS ITALMÉRŐK ORSZ. IPARTÁRSULATA

HIVATALOS KOZLEMENYEI

Elnök:

Reif János, II. Margit-krt. 60. Tel.: 157-411.

Társelemlők:

Wind János, VI. Eötvös-u. 41/a. Tel.: 313-068

Dékány János, VII. Dob-u. 47. Tel.: 227-264.

Ügyész: Bleyer Imre dr., V. Pozsonyi-út 7.

Telefon: 118-883.

Titkár: Bajor Lajos.

Hivatalos órák: 9—11. — Ingyenes munka-koztetés az ipartársulat helyiségében, VII., Erzsébet-krt. 44., I. em. 11, mindennap 10—11 óra között. Telefon: 220-824. A délelőtti hivatalos órákon túl is titkár-ságunk rendelkezésre áll tagjainak 490-363 telefonszám alatt

Az üzleti könyvek illetékátalánya.

A m. kir. pénzügyminiszter 189.599—1941. P. M. számú rendelete szerint az ipari vagy kereskedelmi üzletről (vállalatról) vezetett minden — akár fűzőtt, akár bekötött könyv illetékköteles.

A m. kir. minisztérium 130—1942. sz. rendelete szerint az ipar vagy kereskedelmi üzletről (vállalatról) vezetett könyvek és könyvelési szabadvékek illetékét évi átalányösszegekben lehet leróni. Az évi átalány a megelőző évben

készített mérlegben kimutatott cselekvővagyoni részek (aktívák) együttes értékének minden megkezdett 10.000 pengője után 75 fillér. Az aki az illetékek átalányban való lerovását választja, az letéket öt évig átalányban köteles leróni.

A m. kir. pénzügyminiszter 1942. évi február 1. napján megjelent 356/1942. számú rendelete szerint az üzleti könyvek és könyvelési szabadvékek után a 150/1942. M. E. számú rendelet alapján járó évi átalányösszeg nem lehet kevesebb részvénytársaságnál 1000 pengőnél.

szövetkezetnél, korlátozott felelősségű betéti vagy közkereseti társaságnál 500 pengőnél.

más iparosnál vagy kereskedőnél 250 pengőnél.

A rendelet 1942. január 1-i érvénnyel lépett hatályba.

Az átalányösszeget egy évre írják elő és negyedévi részletekben kell fizetni.

Az átalány kiszabását minden évben január hó 15-ig lehet kérni a m. kir. díj- és illetékkiszabás ihivataltól (V., Szalay-u. 8—10.)

A Kispesti Vendéglősök és Kereskedők Ipartársulata a hó második felében tartja rendes évi közgyűlést.

A Miskolc és Borsod-Gömör-Kisbont Vármegyei Vendéglősök, Kereskedők, Kávésok és Szállodások egyesülete február havában tartja évi közgyűlést.

az alkalmazottaknál évi 6000 P-ben alapítja meg.

III. az alkalmazottak járandóságait mentesíti a nyugtáilleték alól.

IV. felemeli a magasabb alkalmazotti keresetek után az állami pótdótot.

Alkalmazottak jövedelmadó alapja. Az alkalmazottak kereseti adója alá eső szolgálati illetmények és ellátások a magánszolgálatban alkalmazottaknál — ideértve a munkásokat is — mentesek a jövedelmadó alól abban az esetben, ha azok az évi 6000 pengőt nem haladják meg.

Alkalmazotti járandóságok illetékmentessége. Az alkalmazotti jogviszonyból származó járandóságok felvételekor kiállított okirat (nyugta, bérfizetési jegyzék) 1944. január 1-től a nyugtáilleték alól mentes.

Gyászrovat.

Özv. Józsa Imréné budapesti vendéglős, a Vendéglősök és Kereskedők Temetkezési Egyesület tagja, mult hó 13-án rövid szenvedés után elhunyt.

Súlyos csapás érte *Martin* Lőrinc budakeszi vendéglős, *Elza* leánya 14 éves korában hosszú szenvedés után elhunyt. Nagy részvétellel kísérték utolsó útjára.

Lapzártakor értesülünk, hogy *Fehér* Ferenc rákoscsabai vendéglős hosszabb szenvedés után január 26-án elhunyt. Mult hó 28-án Budapesten a Kereseti temetőben nagy részvét mellett temették el. *Fehér* Ferenc a szakmai mozgalmakban tevékenyen vett részt és nagy buzgalommal kultiválta a zene-és szepirodalmat. Sok jóbarátja volt a fővárosban.

HÁZASSÁG

Jómódú, aktív vendéglősaládból való 32 éves, rk. vallású, hosszú, legelőkelőbb üzletekben szerzett gyakorlattal, vendéglősmester megfelelő, lehetőleg szakmai, intelligens úrilánnyal házasság céljából megismerkedne. Ügynökök kizárva. Levelek szakmai jellegre a „Fogadó” kiadói hivatalába küldendők. S z i g o r ú d i s z k r e c i ó!

KULONFÉLE KOZLEMENYEK

Az Országos Szövetség Intézőbizottsága saját helyiségében február hó első felében tartja ülését.

Papirhiány.

Hazafias kötelesség minden nyersanyaggal takarékoskodni. A papiroskéslet is szükségessé teszi, hogy evvel a nélkülözhetetlen cikkel a legtakarékosabban bánjunk. Azért felkérjük m. t. előfizetőinket, ne dobják el a küldött postabefizetőlapot, hanem azzal mielőbb küldjék be az esedékes előfizetési díjat a hátralékkal együtt.

Egyesületek tisztikarában beállott változások bejelentése.

Az egyesületek kötelesek a vezetőség tagjainak személyében beállott bármilyen változást az azt követő 15 nap alatt a törvényhatóság első tisztviselőjéhez, ezenkívül a megyei városokban a polgármesterekhez, nagy- és kisközségekben a főszozabirohoz bejelenteni. Minthogy az egyesületek vezetői ezen bejelentéseknek egyáltalán nem, vagy csak a legtrikább esetben tesznek eleget, a hatóságok figyelmeztetik az egyesületek vezetőit, hogy a beállott változások minden egyes alkalommal a rendeletben feltüntetett határidő alatt jelentésk be, mert amennyiben a jövőben is az eddigiekhez hasonló felületes magatartást tapasztalják, az egyesületek vezetőivel szemben a legszigorúbban eljárunk.

Az adórendeletek módosítása.

A *Budapesti Közlöny* közölte az 5.590/1943. M. E. számú rendeletet, mely I. felemeli a tételes adózás alá tartozó kisiparosok adóját.

II. az adómentes jövedelem határát

A „Fogadó-Magyar
Vendéglős”
állandó melléklete

A KORCSMÁROS

Akorcsmaipar érde-
keit képviselő
szaklap

ÜZLETI HIREK.

Uj vasúti vendéglős. Reiger János marcali szállodás, aki évekkal ezelőtt a cellódömölki pályaudvari vendéglő bérloje volt, átvette a dési vasúti vendéglő bérletét.

Marcali. Baumann György böhöneyi vendéglős bérbe vette a marcali „Korona” szállodát.

Letkes. Hornyák Mihály helembai vendéglős megvette az iteni nagyvendéglőt, ahol az üzlet mellett pulykatenyésztéssel is foglalkozik. Helembai vendéglőjét pedig átadta fiának, Hornyák Pálnak.

Gyöngyös. Kornis János a Tüz-u. 10. számú házban új korecsmaüzletet nyitott.

Magyar Királyi Államvasutak
Budapesti Déli Üzletvezetősége.
303/1944. I. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETMEŒY.

A Magyar Királyi Államvasutak Zombor állomásán levő pályaudvari vendéglőnek bérbeadása iránt ezennel nyilvános versenytárgyalást hirdet. — A bérlet a fenti vendéglőre 1944. évi március hó 1-vel veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított öt éven át, vagyis 1949. évi február hó végéig.

A szabályszerű okmánybélyegezzel és „Ajánlat a Magyar Királyi Államvasutak Zombor pályaudvaron levő vendéglőüzemek bérbevételére 303/1944. számhoz” felirattal ellátott borítékban zárt és lepecsételt ajánlatokat 1944. évi február hó 4-én déli 12 óráig a Magyar Királyi Államvasutak budapesti-déli üzletvezetőségének I. titkársági osztályában (Kerepesi-út 3. sz. földszint 23. ajtó) közvetlenül vagy posta útján tértivevény mellett kell benyújtani.

Bánatpénz fejében 100, azaz egyszáz pengő készpénzt a budapesti-déli üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1944. évi február hó 4-én déli 12 óráig kell letenni. A letett összeg után a Magyar

Királyi Államvasutak kamatot nem fizet.

A vendéglőre csak a pályázhat, aki az 1884. évi XVII. tc. 4. §-ában megállapított feltételeknek megfelel és nem esik az 1939. IV. tc. hatálya alá. Erre a ténykörülményre a pályázatban kifejezetten nyilatkozni kell. Magyar honnosságot és fedhetetlen előéletét, családi állapotát, gyermekek számát, vallását, kort és leszármazását tanúsító okmányokon kívül be kell mutatni tanonebizonyítványát és igazolni köteles, hogy a tanviszony megszűnése után szakkbavágo üzembem legalább 2 éve szakkbavágo munkával foglalkozik és a vendéglő önálló vezetésére az 1922. XII. és 1936 VII. tc.-ben és az azt pótló vagy kieg. rendeletekben előírt képesítéssel, illetve iparendélyvel rendelkezik. A pályázati kérvényben fel kell tüntetni a pályázó szüleinek és nagy-szüleinek vallását, a pályázó vagyoni viszonyait, a rendelkezésre álló forgótőke és esetleges ingatlan vagyon megjelölésével.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételeket a budapesti-déli üzletvezetőség I. titkársági osztályában (Kerepesi út 3. szám, I. emelet 116 ajtó) a hivatalos órák alatt 12—14 óráig meg lehet tekinteni. Ezért az ajánlattevőkről feltételezzük, hogy a szerződés feltételeit ismerik és magukra nézve kötelezőnek elfogadják.

A feltételektől eltérő vagy a kitűzött határidőn túl érkezett ajánlatokat figyelembe nem vesszük.

A MÁV fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül, tekintet nélkül a felajánlott bérre, szabadon választhasson és fenntartja a jogát arra is, hogy a bérleményt 1944. évi március hó 1. után esetleg későbbi időpontban adja át. — Budapest, 1944. évi január hó 18-án. — Magyar Királyi Államvasutak Budapest Déli Üzletvezetősége.

Portier M. G.

FELLNER BÉLA f. ü. v.

szállodai, vendéglői és kávéházi
személyzetek elhelyező irodája.

Budapest, IV., Molnár utca 3. sz.
Telefon: 181—401.

A Kristály-vízet

forgalombahozza a Szent Lukács
Gyógyfürdő Kristálykút vállalata
Telefon: 156-080.

FEJÉRVÁRI MIHÁLY

BORKÖZVEITŐ

BUDAPEST, VI., Teréz-körút 23.
Telefon: 327—855.

**Kecskeméti
Mintapince és
Kereskedelmi kft.**
KECSKEMÉT, SZÉCHENYI-U. 2.

Sőrrapparát,
borpult, billiárd-
asztal, székek,
asztalok, evő-
eszköz, üveg- és
porcellánáru

FRIED Király-utca 44.
Tel.: 224-804.
!! KÖLCSONZÉS !!

Borszükségletét

előnyösen beszerezheti Failer János
bornagykereskedő és borközvetítő-
nél **Tapolea, Balaton** mellett.
Termelőit közvetíték és szállítók
garanciával! — Csak minőségi, hegy-
vidéki, balatonmelléki borokat áru-
sítók és közvetíték. — Telefon: 27.

Édes szörp

Üdítő, tea és forralt borhoz kapható
„RÓZSA” málna- és gyümölcsfőző
üzem, Budapest, VII, Csengery-u. 10.
Telefon: 423-080.

Restelést azonnal eszközzöl!

Vennék

új vagy keveset használt
kerti vasszökeket

Ajánlatot kérem: Kiss Gyula
pályaudvari vendéglős
Máramarossziget címre.

A vendéglős-, bormérő- és italmérő
LEGŐJABB SZENZÁCIÓJA a szabad

HUNGÁRIA

LEVEGŐ ÁTSZÜRŐ DUGÓ

mert ez megmenti borának kitűnő ízét és zamaját.

HUNGÁRIA

LEVEGŐ ÁTSZÜRŐ DUGÓ

feltétlenül elpusztítja a levegőben élő
kártékony bacillusokat. — Megrendelhető:

GARAMVÖLGYI SÁNDOR vezérképviselőnél

BUDAPEST, VII, ERZSÉBET-KRT 44. TEL: 220-827, 222-342

A HUNGÁRIA levegő átszűrő dugó használati utasítását kívánságra ingyen és bérmentve megküldi

SOLTSZENTIMREI, FÜLÖPSZÁLLÁSI
és SZABADSZÁLLÁSI

bor és pálinka

vételét és eladását közvetítem

KERTÉSZ FERENC, Uzovics-telep. Tel.: 2

KREIBICH

az ország legrégebb
PINCÉRELHELYEZŐ IRODÁJA

Alapítotott 1895-ben.
Összes szállodai, vendéglői,
és kávéházi személyzet,
valamint konyhaszemélyzet
elhelyezésével foglalkozik.

Budapest, IV., Molnár-utca 12. sz.
Telefon: 185—466.

TÖRLEY
PEZSGÓ

Vasút mellett lévő vendéglő

110.000 lakosú városban, négy szál-
lodai szobával, egész sarokház öt-
éves bérletével, berendezéssel átadó.
Cím: „Negyvezener” jellegre a ki-
adóhivatalban megtudható.

FOLYÉKONYBORSEPRÓT VESZ
STELLIJENŐ
borseprő üzeme, BUDAFOK, VILLA-UTCA 6
Telefon: 469-683.

VENDÉGLÁTÓ-, PENZIÓ-, CUKRÁSZ ÉS SZÁLLÓIPAR HATÓSÁGI ÁRSZABÁLYAINAK GYAKORLATI KÉZIKÖNYVE

Szerkeszti:

Dr. OBMANN JÓZSEF

m. kir. közellátási felügyelő

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII., Miksa-utca 7.

Tel: 428-296.

Budapest, postabélyeg kelte.

T. Cím!

A nap-nap után megismétlődő árdrágitási esetek arra figyelmeztetnek, hogy nemcsak ismerni kell a rendeleteket, hanem tudni kell azokat helyesen alkalmazni is. A legkisebb tájékozatlanság vagy a rendeletek helytelen értelmezése börtönbüntetést, súlyos pénzbüntetést és az iparengedély megvonását vonhatja maga után.

A másik oldalról viszont a *rendeletek számos olyan lehetőséget nyújtanak, amelyeknek kihasználásával sokkal kedvezőbb anyagi eredménnyel dolgozik* az az iparos, aki e lehetőségeket ismeri, mint az, aki észrevétlenül elsiklik fölöttük

Melyek ezek a lehetőségek? Mire kell vigyázni, hogy árdrágitást ne kövessünk el? Hogyan kell a gyakorlatban alkalmazni a rendeleteket? Erről szót

„A Vendéglátó-, Penzió-, Cukrász- és Szállóipar Hatósági Árszabályainak Gyakorlati Kézikönyve“

című szakmunka. A könyvet *Dr. Obmann József* m. kir. közellátási felügyelő ur többéves árhivatali tapasztalatai alapján írta, megjelenik 1944. január hó közepén. **Tartalma:**

I. Fejezet. A vendéglátóipari árszabályok.

1. Osztálybasorozás és területi beosztás
2. Az ételek anyagmennyisége

A.) Étélarak:

1. A hal-, vadhus-, szárnyas-ételek, gyümölcs, hentesáru, tojás és cukorkafélék árkiszámítása
2. Primőrök, hideg ételek, köretek
3. A kávéházak, espressók, cukrászdák, korcsmák, vállalati étkezdék árai
4. A büffék árai
5. Menürendszer, kiszolgáltatható husételek, husjegyrendszer

B.) Italárak:

1. Borárak
 - a.) kereskedőtől vásárolt borok árkiszámítása
 - b.) termelőtől vásárolt borok árkiszámítása
2. A fröccs, pezsgő, sör árkiszámítása
3. Az égetett szeszesitalok, szikviz, ásványviz, üdítő italok árkiszámítása

C.) Vegyes rendelkezések:

1. A mulatók, bárók, grillek árai
2. A kötelező legkisebb fogyasztás, árkeresítés, árjegyzékek kifüggesztése
3. Az I-III. mellékletben nem említett ételek árai
4. Függelék: rendeletek, leiratok, játékdíjak

II. Fejezet. A különleges égetett szeszesitalok.

1. A gyárak neve
2. A különlegességek részletezése

III. Fejezet. Az egyes vendéglátóipari üzemek haszonkulcsai.

IV. Fejezet. A penzióipari árszabályok.

1. Általános ismertetés
2. A budapesti penziók árai
3. A balatoni penziók árai
4. A vidéki penziók árai
5. A fizetővendéglátó házak árai

V. Fejezet. A cukrászipari árszabályok.

1. A cukrászsütemények ára, anyaga, a cukrászdák osztályozása
2. A fagyalt ára
3. A kávé, tej, tea és csokoládé ára

VI. Fejezet. A szállóipari árszabályok.

VII. Fejezet. A számolólapok illetéke.

VIII. Fejezet. Az árdrágitó visszaélések szakmai joggyakorlata.

1. Általános ismertetés
2. Ártullépés
 - a.) a közszükségleti cikk
 - b.) az árak megállapítására jogosult hatóság
 - c.) a megszabott vagy megengedett legmagasabb ár
 - d.) magasabb ár követelése, kikötése, elfogadása
 - e.) magasabb áron való vásárlás
3. Áruuzsora, tájékoztató ár
4. Áruelvonás, árucsempészet
5. Büntetések
 - a.) vétség
 - b.) büntett

6. Az üzem tulajdonosának és az alkalmazottnak felelőssége

7. Nem közszükségleti cikkek árszabályozása

IX. Fejezet. A borkereskedők és borközevitők névjegyzéke.

A könyv nemcsak a rendeletek teljes szövegét és az ártáblázatokat tartalmazza, hanem *minden rendeletszakasznak árkiszámítási példákkal megvilágított részletes gyakorlati magyarázatát is adja*, a szövegbe beillesztve a kapcsolatos egyéb rendeleteket és hivatalos leiratokat, amelyek ismerete nélkül a rendeletek nem hajthatók pontosan végre. Felsorolja az összes különleges égetett szeszitalokat, *könnyen áttekinthető táblázatokban foglalja össze* a rendeletekben szétszórtan lévő *árakat és haszonkulcsokat*.

Külön kiemeljük az árdrágítási joggyakorlatot tartalmazó fejezetet. Ez szakmai vonatkozásban egyedülálló alapossggal és részleteséggel tárgyalja az árdrágító visszaélések eseteit s számos uzsorabírószági ítélet kapcsán olyan gyakorlati tanulságokkal szolgál, amelyeknek közlése ismerete nélkül minden iparos jóhízeműsége ellenére is árdrágítás veszélyének teszi ki magát.

A könyv ára: P 32.— megrendelhető sorainkhoz csatolt ötkp. befizetési lap felhasználásával.

Nb. megrendelését várva, vagyunk

hazafias tisztelettel

**A Vendéglátóipar Hatósági
Árszabályainak Kézikönyve
Kiadóhivatala.**

Az összeg előzetes beküldése esetén a könyvet portómentesen szállítjuk.

Vendéglátóipar Hatósági
Árszabályainak Kézikönyve
Kiadóhivatala
Budapest, VII., Miksa-u. 7.
Tel: 428-296.

Nagyságos

urnak
urnőnek